

เนื้อหาและเทคนิคการจัดแสดง

ห้อง ๑ ผู้คนบนแผ่นดินสกลนคร

ประเด็นเนื้อหา

เล่าเรื่องจากภาพบุคคลหนึ่งในภาพอันเป็นเอกลักษณ์ของภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์ที่ผาผักหวาน จ.สกลนคร และเป็นสัญลักษณ์ (Logo) ของพิพิธภัณฑ์เมืองสกลนคร เพื่อสะท้อนให้เห็นผู้คนที่เคยอาศัยอยู่บนแผ่นดินสกลนคร ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ที่ได้สร้างร่องรอยหลักฐานของชีวิตและวัฒนธรรมมาอย่างยาวนาน ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของภูพานและหนองหานอันเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ โดยการตั้งคำถามกับผู้ชม เช่น ผู้คนบนแผ่นดินสกลนครคือใคร? คนสกลนครมาจากไหน? ปัจจุบันและอนาคตของสกลนครจะเป็นอย่างไร?

เทคนิคการจัดแสดง

-VDO Mapping

-ศิลปกรรมผนังถ้ำ (จำลอง) สร้างบรรยากาศ

ห้อง ๒ เรียงร้อยร่องรอยเล่าเรื่องสกลนคร

ประเด็นเนื้อหา

นำเสนอพัฒนาการประวัติศาสตร์ของสกลนครและวิถีชีวิตของผู้คนที่มาอย่างยาวนาน ผ่านหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้ผู้ชมเกิดจินตนาการถึงภาพประวัติศาสตร์ของเมืองที่มีชีวิต ที่ถูกส่งผ่านเรื่องราวต่อเนื่องมาทุกยุคทุกสมัยซึ่งได้ฝากร่องรอยหลักฐานและหลอมรวมเป็นคนสกลนครในปัจจุบัน

๒.๑ สมัยก่อนประวัติศาสตร์

ชุมชนแรกเริ่มในสกลนครได้ทิ้งร่องรอยหลักฐานไว้เป็นภาพสลักและภาพเขียนสีที่มีอายุหลายพันปี รวมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ที่สะท้อนชุมชนเกษตรกรรมดั้งเดิมที่รู้จักการทำเครื่องปั้นดินเผาและการทอผ้า พัฒนาการต่อเนื่องมาจนมีเทคโนโลยีในการหลอมโลหะ จนสามารถผลิตเครื่องมือโลหะทั้งสำริดและเหล็กได้ แสดงให้เห็นถึงการติดต่อสัมพันธ์ของชุมชนในบริเวณใกล้เคียงและภาพชีวิตของชุมชนก่อนประวัติศาสตร์ที่มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยี

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ วะสินนท์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

/วัตถุจัดแสดง...

วัตถุจัดแสดง

-เครื่องปั้นดินเผา

-เครื่องมือโลหะ

ฯลฯ

๒.๒ สมัยวัฒนธรรมทวารวดี

โบสถ์สมัยทวารวดีที่ปรากฏอยู่ในสกลนครคือ หลักฐานสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงการแพร่กระจายของวัฒนธรรมทวารวดีที่เจริญรุ่งเรืองอยู่บริเวณภาคกลางของประเทศไทยขึ้นมาถึงสกลนคร ซึ่งผ่านไปตามเส้นทางน้ำ ที่ราบ และช่องเขา ความสำคัญของโบสถ์คือขอบเขตของศาสนสถานสำคัญในพุทธศาสนา นอกจากนี้ ยังปรากฏพระพุทธรูปศิลปะทวารวดี ล้วนเป็นประจักษ์พยานสำคัญว่า ผู้คนในดินแดนสกลนครนี้มีความศรัทธาในพุทธศาสนาตั้งแต่ว่า ๑,๐๐๐ ปีก่อน

วัตถุจัดแสดง

-เสมา

ฯลฯ

๒.๓ สมัยวัฒนธรรมขอม

เมื่อวัฒนธรรมขอมแผ่ขยายอำนาจเข้ายังดินแดนประเทศไทยปัจจุบัน ได้ทิ้งร่องรอยหลักฐานสำคัญคือ ปราสาทหิน และเทวรูปจำนวนมาก แม้สกลนครจะตั้งอยู่บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน แต่เป็นเพียงจังหวัดเดียวในเขตนี้ที่พบปราสาทขอมถึง ๕ แห่ง แสดงให้เห็นว่า ดินแดนสกลนครนี้เคยได้รับอิทธิพลของวัฒนธรรมขอมอย่างชัดเจน โดยเฉพาะการพบ สะพานขอม ซึ่งเป็นสะพานสมัยขอมโบราณเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย สิ่งเหล่านี้ แสดงให้เห็นถึงพลังอันยิ่งใหญ่ของความเชื่อและศรัทธาในแต่ละยุคตั้งแต่ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู จนถึงศาสนาพุทธแบบมหายานซึ่งสะท้อนผ่านงานช่างฝีมือได้เป็นอย่างดี

วัตถุจัดแสดง

-เทวรูปขอม

-ศิลปวัตถุสมัยวัฒนธรรมขอม

ฯลฯ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ วะสีนนท์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

/๒.๔ สมัยวัฒนธรรม...

๒.๔ สมัยวัฒนธรรมล้านช้าง

เมื่อวัฒนธรรมขอมเสื่อมถอยลง วัฒนธรรมล้านช้างซึ่งเจริญรุ่งเรืองอยู่ในดินแดนประเทศลาวปัจจุบัน ได้แผ่ขยายอำนาจมาถึงดินแดนบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย รวมทั้งสกลนคร ผู้คนจากดินแดนสองฝั่งแม่น้ำโขงคงมีการติดต่อสัมพันธ์กันมาอย่างยาวนาน พระธาตุศิลาปลานช้าง ศิลาจารึก ฯลฯ คือฝีมือผู้คนบนดินแดนสกลนคร ที่ได้ฝากเรื่องราวความศรัทธาอันยิ่งใหญ่ในพุทธศาสนาและเรื่องราวของการเปลี่ยนแปลงของผู้คนและบ้านเมืองไว้ให้คนรุ่นหลังได้จดจำ

วัตถุประสงค์แสดง

- ครอบประตู่ชั้นในทางเข้าพระธาตุเชิงชุม (จำลอง)
- ศิลปวัตถุสมัยวัฒนธรรมล้านช้าง
- ฯลฯ

๒.๕ สมัยธนบุรี-รัตนโกสินทร์

ช่วงเวลาประวัติศาสตร์สำคัญกว่า ๒๐๐ ปีของสกลนครตั้งแต่สมัยธนบุรี-รัตนโกสินทร์ สกลนครได้เป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์สำคัญทั้งของไทยและของโลก นับแต่สมัยต้นรัตนโกสินทร์ที่มีการกวาดต้อนชาวลาวอพยพเข้ามาสู่ประเทศไทยจำนวนมาก และชาติพันธุ์ต่างๆ ยังคงรักษาเอกลักษณ์มาจวบจนปัจจุบัน สมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งมีการปรับปรุงระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินครั้งใหญ่ สกลนครก็ได้มีข้าหลวงรักษาราชการประจำเมืองเป็นผู้ปกครอง ซึ่งยังคงปรากฏร่องรอยของข้าวของเครื่องใช้ของเจ้าเมืองสกลนคร ต่อมาในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ สกลนครเป็นพื้นที่สำคัญในการเคลื่อนไหวของขบวนการเสรีไทย ซึ่งในที่สุดได้ช่วยให้ประเทศรอดพ้นจากการเป็นฝ่ายที่พ่ายแพ้สงคราม จวบจนปัจจุบัน วิถีชีวิตของผู้คนสกลนครยังคงดำเนินอยู่ต่อไปท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมที่ไม่มีวันหยุดนิ่ง

วัตถุประสงค์แสดง

- ศิลปวัตถุสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น ชุดและของใช้เจ้าเมือง
- ชุดและเครื่องใช้ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ
- ฯลฯ

 (รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ วะสีนันท)
 อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

/เทคนิคการจัดแสดง...

เทคนิคการจัดแสดง

- Model
- Objects Display
- Graphic Board

ห้อง ๓ เมืองสกลนคร อดีต-ปัจจุบันประเด็นเนื้อหา

นำเสนอการเปลี่ยนแปลงของผังเมืองสกลนครตั้งแต่ยุคโบราณจนถึงปัจจุบัน เพื่อสะท้อนให้เห็นพัฒนาการของเมืองสกลนครที่ปรับเปลี่ยนไปตามวิถีชีวิตของผู้คน ตั้งแต่ยุคทวารวดี วัฒนธรรมขอม วัฒนธรรมล้านช้าง และสมัยรัตนโกสินทร์ รวมทั้งสะท้อนภาพชีวิตของเมืองในแต่ละยุคผ่าน VDO Slide Show ภาพถ่ายเก่าของผู้คนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

เทคนิคการจัดแสดง

- VDO๒ จอ แสดงผังเมืองสกลนครในแต่ละยุค และภาพชีวิตผู้คน
- Gallery ภาพเมืองสกลนคร อดีต-ปัจจุบัน

รายการประกอบงานวีดิทัศน์

๑. เนื้อหา ประกอบด้วย ความสอดคล้องกับการจัดแสดงวัตถุจัดแสดงในแต่ละสมัย
๒. ความยาวของเนื้อหาไม่น้อยกว่า ๕ - ๑๐ นาที
๓. การเรียบเรียงเสียงประสาน ประกอบด้วย เสียงบรรยาย ดนตรีประกอบ ให้เข้ากับภูมิภาคและยุคสมัย
๔. ภาพนิ่งภาพเคลื่อนไหวมีความสอดคล้องกับเสียงบรรยาย

งานวีดิทัศน์สกลนครแองสะสมทางวัฒนธรรม

๑. กล่าวถึงสภาพทั่วไปของภาคอีสาน
๒. กล่าวถึงแองสกลนคร

 (รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ วะสินนท์)
 อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

/๓. กล่าวถึงธรณีวิทยา...

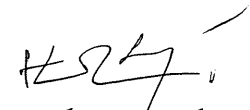
๓. กล่าวถึงธรณีวิทยาในสกลนคร
๔. การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในสกลนคร
๕. พัฒนาการชุมชนเกษตรกรรมสู่ชุมชนเมืองในสมัยทวารวดีและเขมร
๖. กล่าวถึงวัฒนธรรมล้านช้างในสกลนคร
๗. กล่าวถึงอิทธิพลการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ถึงปัจจุบัน

งานวิจัยที่ค้นพบพัฒนาการผังเมืองสกลนคร

๑. แสดงให้เห็นถึงสภาพภูมิประเทศที่ตั้งเมืองสกลนคร
๒. แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการผังเมืองสกลนครในสมัยวัฒนธรรมเขมร
๓. แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการผังเมืองสกลนครในช่วง พ.ศ.๒๔๘๐ - ๒๕๐๐
๔. แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการผังเมืองสกลนครในช่วง พ.ศ.๒๕๐๐ - ปัจจุบัน

งานวิจัยที่ค้นพบภาพถ่ายเก่าบ้านเมืองและผู้คนสกลนคร

๑. แสดงภาพถ่ายและคำบรรยายใต้ภาพเรียงลำดับเหตุการณ์ยุคสมัย
  - ๒๔๔๙ - ๒๔๕๐
  - ๒๔๖๕
  - ๒๔๘๒
  - ๒๔๙๘
  - ๒๕๐๐
  - ๒๕๐๖
  - ๒๕๑๖

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ วัฒนินท์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร